

Terugblik op de LV Zeewolde 2013

Verlag door het moderamen - versie 2016

Praktische zaken

Deze Landelijke Vergadering behandelde vooral het praktische reilen en zeilen van de Nederlands Gereformeerde Kerken. In januari 2016 vond de laatste zitting plaats, met het meer principiële besluit over de vraag of homoseksueel samenwonende leden de ambten van ouderling en diaken kunnen vervullen.

Intussen is de doorgaande lijn van de LV Zeewolde geweest dat de samenwerking met andere kerken en met name de GKV op allerlei gebieden word geïntensiveerd. De preses wees er in de laatst gehouden zitting op dat er nooit eerder zoveel beweging is geweest op plaatselijk vlak en dat dit in lijn is met Christus' gebed om eenheid. Het zal nog een hele opgave worden om landelijke regelingen te maken die recht doen aan deze groeiende ontwikkeling, maar dat is wel het huiswerk voor de komende jaren.

Onderstaand bieden we een weergave van wat besproken is. Dit overzicht vervangt de Acta die we vroeger publiceerden.

Dit overzicht loopt tot en met de vergadering van 16 januari 2016.

- www.ngk.nl/terugblik
- www.ngk.nl/aks

Nuttige links

U kunt op elk gewenst detailniveau meer informatie vinden door op een van de besluiten te klikken. Elk besluit is aangevuld met links naar de onderliggende rapporten en de notulen van de bespreking. Daarnaast kunt u terecht in de volgende openbare mappen:

- [Agenda van de LV Zeewolde](#)
- [Alle rapporten voor de LV Zeewolde](#)
- [Alle genomen besluiten op stuknummer](#)
- [Notulen en geluidsopnames](#)
- [Huidige versie van AKS](#)

01 Organisatie

De eigen werkwijze

Dat het afgelopen is met het rondsturen van pakketten vol LV-papier was al meteen duidelijk. De volledige overstap naar digitale dossiers was nog even wennen, maar afgevaardigden bleken er al gauw handig in te zijn, zeker toen de capaciteit aan wifi-verbindingen drastisch uitgebreid werd. Via de Nieuwsbrieven kan ieder die daar belangstelling voor heeft, steeds alle actuele informatie ontvangen.

- [Verschenen Nieuwsbrieven](#)

Het landelijk werk van ons kleine kerkverband is alleen mogelijk dankzij de blijvende inzet van veel vrijwilligers. Zij doen het werk in de verschillende commissies. Over personele samenstelling en nieuwe opdrachten kunt u lezen op

- www.ngk.nl/commissies
- [01.01 Besluit Verslag moderamen Houten](#)
- [01.04 Besluit decharge moderamen LV Zeewolde vervroegd](#)
- [01.11 Besluit Commissiebenoemingen](#)
- [01.12 Besluit Commissieopdrachten](#)

In de praktijk raakt het idee van een vergadering die eens in de drie jaar een paar dagen bij elkaar komt, in de verdrukking. De LV vergadert niet bijzonder vaak of lang, maar wel is er steeds aanleiding om in de tussenliggende jaren ook een of twee keer samen te komen. Zeewolde begon in november 2013; intussen is Nunspeet aangewezen als roepende kerk voor november 2016.

Israël en kerkverband

De kerk van Urk signaleert dat er binnen onze kerken weinig aandacht is voor Israël en de huidige situatie in het Midden Oosten. Men stelt voor om hier verandering in te brengen door een commissie te benoemen die bij de burens kijkt om te bezien of wij ons ergens bij aan kunnen sluiten. De vergadering besloot te gaan zoeken naar wegen om als kerkverband de betrokkenheid bij en op Israël gestalte te geven, maar verwierp het plan om dat zoekwerk door een commissie te laten doen. Enkele afgevaardigden kwamen met een alternatief: aansluiting bij het Centrum Israël Studies. Dit voorstel kreeg evenwel geen meerderheid en zodoende is er vooralsnog geen landelijke invulling van de betrokkenheid op Israël.

- [01.06 Besluit Betrokkenheid bij Israël](#)

Archief en documentatie

De commissie voor dit thema kwam met een uitvoerig verslag van werkzaamheden en plannen. Afgesproken werd om de verschillende commissies en organisaties duidelijker te wijzen op de taak om een archief bij te houden en dit uiteindelijk over te dragen aan het Landelijk Archief. Voor de opslag van het papieren archief wordt al samengewerkt met het Gereformeerd Vrijgemaakte Archief- en Documentatie Centrum en er zal worden onderhandeld over echte participatie. Onze bijdragen worden jaarlijks verhoogd tot € 10.000,- in 2019. Veel aandacht was er voor de noodzaak om deugdelijke digitale archivering te organiseren. De commissie kreeg mee: ga geen grootse nieuwe systemen ontwikkelen, maar benut bestaande veel gebruikte mogelijkheden.

- www.ngk.nl/archief
- [01.09 Besluit Cie. Archief en Documentatie](#)

02 Kerkleer

Onderzoek ambtsvisie

De Commissie onderzoek ambtsvisie legde een rapport op tafel, waarin in kort bestek een beeld wordt gegeven van de actuele ontwikkelingen en vragen rond de in gereformeerde kring levende visies op het kerkelijke ambt. De commissie toonde zich kritisch over de traditionele en beperkte manier waarop het Akkoord voor Kerkelijk Samenleven (AKS) over de ambten spreekt en over het ontbreken van elke verwijzing daarin naar de roeping van de gemeente en naar het ambt van alle gelovigen. In vervolg daarop besloot de vergadering te bezien hoe het AKS verbreed kan worden met een visie op het gemeente-zijn in deze tijd en deze wereld en daarbij zoveel mogelijk

aansluiting te zoeken bij de Nieuwe Kerkorde van de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKv). Dat zal niet gebeuren via een speciale herziening van het AKS, maar in het kader van de samensprekingen met de GKv, gericht op kerkelijke eenheid, waarin naar verwachting ook de afstemming van de kerkordes op de agenda zal komen. Op de zitting van maart 2015 werd gemeld dat intussen een commissie “Convergentie Kerkorde – AKS” is ingesteld met leden van CCS en het vrijgemaakte DKE om te onderzoeken waarin beide kerkordes overeenkomen en verschillen, en om voorstellen te doen tot harmonisatie.

De vergadering bracht een wijziging aan in de preambule van de regeling voor arbeidsvoorwaarden voor predikanten, die de nadruk op de eigen positie van de predikant ‘tegenover’ de gemeente meer in balans brengt met het gegeven dat hij een mede-ambtsdrager is die collegiaal samenwerkt met de andere ambtsdragers.

- [02.01 Besluit Commissie Onderzoek Ambtsvisie](#)

Ambt en homoseksualiteit

Tijdens de vorige LV van Houten 2010 werd gesproken over het principebesluit van de kerk van Utrecht dat broeders en zusters die in een homoseksuele relatie van liefde en trouw leven benoembaar zijn in de ambten van ouderling en diaken. Voor dit doel werd een commissie ingesteld om antwoord te geven op de vraag, welke weg Gods Woord hierin wijst. Omdat de GKv niet inging op het verzoek van de LV om mee te doen in een gezamenlijke studiecmissie, werd een klankbordgroep gevormd, waaraan leden van GKv en Christelijke Gereformeerde Kerken (CGK) op persoonlijke titel deelnemen.

De commissie kwam in mei 2015 met een uitvoerig rapport waarin de meerderheid wel en de minderheid geen ruimte zag voor openstelling van de ambten. De vergadering wijdde er in oktober een studiedag aan, in november een bespreking en in januari 2016 besluitvorming op basis van een moderamen voorstel. Dat voorstel werd na gedetailleerde bespreking en amendering aangenomen en komt neer op: meer aandacht voor een veilige plek voor homo’s in de gemeente, maar geen openstelling van de ambten. Een en ander is verwoord in een uitvoeriger schrijven aan de kerken.

- [02.02 Besluit inzake ambt en homoseksualiteit](#)
- [Idem in tekst-versie](#)
- [02.02 Besluit inzake ambt en homoseksualiteit \(incl. amendementen\)](#)

03 Kerkrecht

Kerkrecht en beroepszaken

De commissie voor dit onderwerp beschreef in haar verslag gedetailleerd een aantal zaken die haar in de afgelopen jaren voorgelegd werden. Van een dominee die iets anders ging doen maar wel predikant wilde blijven, via de benodigde zorgvuldigheid bij opheffing van een gemeente, tot aan een regio die zich te zeer gemengd had in de moeilijkheden binnen een gemeente om nog als beroepsinstantie te kunnen fungeren. Voorzitter L. Verheij benadrukte ter vergadering dat in alle situaties redenen (vaak van persoonlijke aard) te vinden zijn om van de regels af te wijken, maar hij houdt eraan vast dat er in alle situaties ook andere oplossingsmogelijkheden zijn. Hij herhaalt de waarschuwing: als de kerken hun eigen regels niet serieus nemen, bestaat de kans dat een rechter zal zeggen: “dan neem ik ze ook niet serieus”.

In één zaak deed de Landelijke Vergadering zelf een uitspraak op een ingesteld beroep: het beroep van C.A.A. Struik tegen het besluit om zijn preekconsent niet te verlengen. Dit beroep werd verworpen.

- www.ngk.nl/kerkrecht

- [03.01 Besluit Kerkrecht en Beroepszaken](#)
- [04.01 Besluit beroep br Struik op LV20132014](#)

AKS en missionair werk

Biedt het Akkoord voor Kerkelijk Samenleven (AKS) wel voldoende ruimte voor nieuwe missionaire initiatieven zoals kerkplanting? Een commissie boog zich daarover en in november 2015 werden de knopen hierover doorgemaakt, nadat we er eerder al over spraken. Dat de missionaire taak beter verwoord moet worden, daar waren we het al over eens. De knopen betroffen vooral de vraag hoe je de voorgestelde verbeteringen op een kerkordelijk correcte manier moet formuleren.

Om te beginnen is de principiële roeping tot missionair werk nu geformuleerd in een apart artikel 39.2 over Zending en evangelisatie: "Om de opdracht van Christus uit te voeren stimuleert elke kerkenraad de leden van de gemeente om in woord en daad getuigen te zijn van Christus en het missionaire werk in binnen- en buitenland te ondersteunen door gebed, giften en betrokkenheid. Elke gemeente zal onder leiding van de kerkenraad het evangelie in woord en daad uitdragen in haar directe omgeving."

Ook is een artikel (37.4) ingevoegd over het instellen en opheffen van gemeenten. Welke plek hebben groepen gelovigen zolang er nog geen kerkenraad gevormd kan worden? Hoe worden ze begeleid als er wel ambtsdragers bevestigd kunnen worden? En ja, want dat hoort er ook bij, hoe handelen we als een gemeente besluit zichzelf op te heffen?

Tenslotte hebben we ook afspraken gemaakt voor de fase van gemeentestichting, waarin een kerkenraad een kerkelijk werker kan benoemen met de missionaire opdracht om als gemeentestichter leiding te geven aan de opbouw van een nieuwe gemeenschap van gelovigen. Punt van discussie is dan vaak of zo'n missionair kerkelijk werker zelf de sacramenten kan bedienen terwijl hij of zij geen predikant is. We begrijpen dat het voor de uitvoering van de taken van de gemeentestichter noodzakelijk kan zijn dat hij het Woord en de sacramenten bedient. We hebben het over een pioniersfase en in die omstandigheden kan de zendende kerkenraad er voor kiezen om deze missionair kerkelijk werker onder zijn verantwoordelijkheid het Woord en de sacramenten te laten bedienen binnen de nieuw te stichten gemeenschap. Een en ander beschreven in artikel 16.2.

- [03.03 Besluit AKS Missionair](#)

Arbeidszaken

Bij kerkrecht hoort ook de manier waarop je omgaat met predikanten en werknemers. We hadden daarvoor een commissie WAP/TOP, die zichzelf – verhelderend – omdoopte tot Commissie Arbeidszaken. Daarnaast had je vanouds de SEV voor de emeritaatsgelden, maar dat hebben de kerken vijf jaar geleden ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De SEV bestond nog wel, voor enkele losse eindjes en als contractpartner voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering. De Commissie Arbeidszaken neemt dat contract over. Maar een commissie sluit geen verzekeringen, daar moet je een rechtspersoon voor zijn en daarom werd de NGA in het leven geroepen: de Nederlands Gereformeerde Instelling Arbeidszaken. Op de zitting van maart 2015 werd besloten tot fusie van deze NGA met de oude SEV. Het is goed om ook in deze terugblik te benoemen dat we aan de nu verdwenen SEV en haar bestuur veel te danken hebben.

- www.ngk.nl/nga
- [03.02 Besluit Arbeidszaken](#)

05 Kerkdienst

Kerklied

Onze kerken participeren in de Interkerkelijke Stichting voor het Kerklied, die het nieuwe Liedboek 2013 samenstelde. Uiteraard is onze invloed daar maar beperkt geweest. Onze vertegenwoordigers vonden evangelische liederen ondervertegenwoordigd en voelden zich ook niet altijd gehoord bij inhoudelijke bezwaren. Toch zijn ze blij met een schat aan oude en nieuwe liederen en de vergadering sprak de commissie na om “het Liedboek (2013) te aanvaarden als een nieuwe bundel met liederen en gebeden, waaruit geput kan worden door de kerken ten behoeve van de eredienst en andere gelegenheden”. *Een* bundel, zeggen ze erbij, want de tijd dat je met één liedbundel of een stapel bundels naar de kerk ging is voorbij door het gebruik van de beamer. De rechten voor al die projectie moeten wel goed geregeld zijn. We vonden de tarieven van het nieuwe Liedboek extreem hoog. Daar is intussen veel aan verbeterd, maar onze commissie kreeg wel de taak mee om aan te dringen op één regeling voor alle liedbundels.

- [05.01 Besluit Commissie Stichting Interkerkelijk Kerklied](#)

Radio en TV

Dit jaar, 2015, is het laatste jaar waarin kerken recht hebben op zendtijd op radio en TV. Een goed moment om erbij stil te staan hoeveel ZVK en onze commissie betekend hebben voor mensen die aan huis gebonden zijn. Tot eind dit jaar heeft de commissie nog een beperkte taak voor een aantal radio-diensten.

- [05.02 Besluit Commissie Radio en Televisie aangelegenheden](#)

06 Pastoraat en gemeenteopbouw

Categoriaal Pastoraat

Onder dit hoofd valt de begeleiding van het werk van legerpredikanten, justitiepredikanten en predikanten die werkzaam zijn in de zorg. Onze commissie fungeert daarbij als zendende instantie. De vergadering besloot in te stemmen met het voornemen van de commissie om de samenwerking met deputaten Geestelijke Verzorging Militairen van de GKv en CGK zoveel mogelijk te intensiveren.

- [06.01 Besluit Categoriaal Pastoraat](#)

Dovenpastoraat

In de verslagperiode zijn onze kerken toegetreden tot het Interkerkelijk Doven Pastoraat (IDP) en dat hebben we kunnen invullen door benoeming van onze dovenpastor Elselie de Jong – van der Zwaard, voor een beperkte aanstelling. Pijnlijk is wel dat de PKN ongeveer tegelijkertijd haar formatie beperkte. Belangrijk werk dat vaak buiten het gezichtsveld blijft.

- [06.02 Besluit Dovenpastoraat](#)

Meldpunt Seksueel Misbruik

Een kleine commissie met een groot belang. Vanuit de vergadering werd er op aangedrongen, bij te houden hoeveel kerken een interne vertrouwenspersoon hebben en of het stappenplan voor veilig jeugdwerk ook metterdaad is geland. Verder werd een gezamenlijke klachtenregeling goedgekeurd met CGK, GKv en NGK.

Namens de NGK ondertekende de preses in december 2014 een verklaring van de Raad van Kerken “De kerk: een veilige plek”.

- www.meldpuntmisbruik.nl

- [06.03 Besluit Meldpunt Seksueel Misbruik](#)

Jeugdwerk

Het werk van het Nederlands Gereformeerd Jeugdwerk (NGJ) in de vorm van ondersteuning van plaatselijk jeugdwerk, training en begeleiding van jeugdwerkers en advisering bij het ontwikkelen van jeugdbeleid door kerkenraden, is in de verslagperiode verder in omvang toegenomen en voorziet in een grote behoefte bij de kerken. De inkomsten van het NGJ via een verdienmodel hielden daarmee geen gelijke tred. 30% van de vaste kosten wordt niet gedekt uit de landelijke omslag per kerklid, maar moet gedekt worden via nota's aan gemeenten die extra NGJ-diensten afnemen en dat werkt in de praktijk onvoldoende. Vooral kleine gemeenten kunnen dat vaak niet betalen. Met het oog op een gezonde structurele financiering van het NGJ verhoogde de vergadering de bijdrage met € 0,50 tot € 2 per kerklid per jaar.

- www.ngkjeugdwerk.nl
- [06.04 Besluit Nederlands Gereformeerd Jeugdwerk](#)

Website homoseksualiteit

Veel gemeenten lopen aan tegen de vraag, hoe om te gaan met homoseksuele gemeenteleden. Daarvoor bieden NGK en GKv via de gezamenlijke website www.homoindekerk.nl de nodige handreikingen in de vorm van inmiddels meer dan honderd artikelen, preken, toespraken, boekrecensies etc. De redactie heeft als uitgangspunt dat Gods Woord de seksuele omgang verbindt aan de relatie tussen man en vrouw binnen het huwelijk. Ze geeft op de website ruimte aan diverse binnen de kerken levende opinies, mits Gods Woord daarbij als bron en norm wordt aanvaard. De rapportage gaf de vergadering geen aanleiding tot commentaar.

- www.homoindekerk.nl
- [06.05 Besluit Website Homoseksualiteit](#)

07 Diaconaat

De plaatselijke gemeenten moesten de afgelopen jaren door de crisis diaconaal meer aan de bak in de ondersteuning van eigen leden, intensievere contacten met de burgerlijke gemeente en diaconieën van andere kerken en het uitreiken naar kwetsbare mensen buiten de kerk. Ze worden daarin ondersteund door de Centrale Diaconale Commissie (CDC) en vooral door het Diaconaal Steunpunt van de GKv dat in de verslagperiode helemaal beschikbaar kwam voor de NGK en dat diaconieën actief van impulsen en informatie voorziet en voor hen als vraagbaak fungeert. Samen met GKv en CGK werd door de CDC het Platform Diaconale Samenwerking opgezet als denktank die de gezamenlijke visie moet vertalen naar de praktijk van het diaconaat en die het diaconale bewustzijn van gemeenteleden en toekomstige predikanten moet versterken. Het CDC ontwikkelde een doorwrochte visie op de diaconale gemeente en het diakenambt en kreeg van de vergadering de opdracht mee om verder te doordenken hoe die visie in het Akkoord voor Kerkelijk Samenleven een plaats kan krijgen. De vergadering besloot om per 2015 geen vaste afdracht van de kerken meer te heffen voor de vanouds Nederlands Gereformeerde hulpverleningsinstelling STAGG, nu deze onderdeel is geworden van de LelieZorgGroep. Uiteraard staat het gemeenten vrij om de STAGG financieel te (blijven) ondersteunen.

- www.ngk.nl/diaconaat
- [07.01 Besluit Centrale Diaconale Commissie](#)

08 Missionaire gemeente

Het rapport van het Missionair Steunpunt (MS) liet zien hoe met name missionair consulent Pieter Kleingeld in de afgelopen jaren bezig is geweest de gemeenten in de NGK bewust te maken van

hun missionaire roeping en hen te helpen om aan die bewustwording vorm te geven. Ook het MS meldde groeiende samenwerking met de GKv, in het bijzonder in het ondersteunen van missionaire groepen in de plaatselijke gemeenten. Het werk van de stichting Evangelie & Moslims ligt dicht tegen het werk van het MS aan en daarom besloot de vergadering om de vertegenwoordiging van de NGK daarin voortaan via het MS te laten lopen. In hun laatste rapport signaleerden de NGK-vertegenwoordigers bij E&M dat de kerken wel regelmatig hun dankbaarheid uiten voor het werk van E&M, maar weinig gebruik maken van de daar beschikbare diensten en niet erg missionair actief zijn richting moslims in Nederland. Via het MS kwam ook een rapport op tafel van de taakgroep Zuid-Afrika, die een plan heeft gemaakt om de vier Nederlands Gereformeerde zendingsorganisaties die in Zuid-Afrika werken, vanaf medio 2015 intensiever te laten samenwerken.

- www.ngk.nl/missionair-steunpunt
- [08.01 Besluit Missionair Steunpunt MS](#)
- [08.02 Besluit Commissie Evangelie Moslims](#)

09 Werkers in de kerk

Predikantenopleiding

Het bestuur van de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding (NGP) kreeg van de vergadering toestemming om deel te nemen aan gesprekken over de vorming van een brede gereformeerde academische predikantsopleiding. Daarbij zijn ook CGK en GKv betrokken. Ds. Peter Strating werd benoemd als docent aan de NGP als opvolger van ds. Gijs Bronsveld, terwijl dr. Jaap Dekker als bijzonder hoogleraar de door het NGP-bestuur ingestelde Henk de Jong-leerstoel voor Bijbelonderzoek en identiteit in Nederlands-gereformeerd perspectief aan de Theologische Universiteit in Apeldoorn ging bekleden. De NGP rapporteerde aan de LV over de stand van zaken rond de prio: het predikantschap in opleiding, waartoe de LV Houten besloot en dat als sluitstuk van de opleiding voorafgaat aan de bevestiging tot predikant. Het prioschap is nu gedetailleerd uitgewerkt en klaar voor invoering.

- www.ngk.nl/ngp
- [09.01 Besluit NGP](#)

Loopbaanbeleid

“Ontwikkel een actief loopbaanbeleid voor predikanten en kerkelijk werkers”, zo luidde de opdracht van Houten. In het bijzonder werd gedacht aan de doorstroom van predikanten, aan de noodzakelijke cultuuromslag in het beroepingswerk en het bespreken van het loopbaanperspectief van werkers in de kerk. Instrumenten werden daarbij genoemd die de doorstroming kunnen bevorderen zoals de job swap, de tijdelijke uitleen, het interim-predikantschap en de doorstroming van gemeentewerk naar categoriaal werk. De commissie verzette veel werk en op hun voorstel werd onder meer besloten om een pilot te organiseren van samenwerking tussen gemeenten waarin predikanten en kerkelijk werkers elk naar eigen gaven ingezet worden.

Ook komt er een pilot met een meer professionele vorm van kerkvisitatie. Verder is gesproken over interim-predikanten maar er is meer tijd nodig om doel en werkwijze daarvan uit te werken.

Intussen groeide het besef dat een paar losse maatregelen niet genoeg zijn, maar dat een meer samenhangend personeelsbeleid voor predikanten, kerkelijk werkers en overige werknemers nodig is. De hoofdzaak is en blijft dat predikanten zich ongehinderd kunnen wijden aan hun roeping: het evangelie van Jezus Christus te verkondigen en als herders te waken over de gemeente die hun is toevertrouwd.

Zoals uitgewerkt in het rapport "Tussen Gisteren en Morgen" (2011), waarop het rapport van de Commissie Loopbaanbeleid heeft voortgebouwd, zit daar een ambtelijke en een professionele kant aan en beide verdienen alle aandacht. Kerken en predikanten dienen zich blijvend te bezinnen op de invulling van het ambt, bij het licht van Gods Woord en in rapport met de tijd. Daarnaast dient ook de professionele kant goed uitgewerkt te worden en daar richt zich dit voorstel op. Je kunt die twee aspecten niet ongestraft verwarren. Als je de invulling van het ambt overlaat aan managers dan verwordt de kerk tot een bedrijf. Als je de professionele kant in handen geeft van amateurs dan zijn predikanten overgeleverd aan willekeur. Tenslotte (en daar was genoemd rapport heel helder over) dienen beide aspecten op elkaar betrokken te zijn.

Twee beleidsadviseurs, Pieter van Helden en Marion Zielhuis, hebben een en ander in kaart gebracht.

In januari 2016 werd de intentie uitgesproken om te komen tot aansluiting bij het Steunpunt Kerkenwerk voor dienstverlening met betrekking tot personeelsbeleid. Uitgangspunt daarbij is dat het vaststellen van het personeelsbeleid een taak blijft van de LV, terwijl bij de uitvoering professionele dienstverlening gewenst is. De beleidsadviseurs hebben de taak om besluitvorming voor te bereiden over eventuele aansluiting bij het SKW per 1 januari 2017.

- [09.02 Besluit Loopbaanbeleid](#)
- [09.04 Besluit Vrouwelijke predikanten](#)

Vertrouwens- en Adviescommissie

In de afgelopen jaren hebben tien gemeenten een beroep op de commissie gedaan. Minder dan in een vorige periode, maar de zwaarte van problemen was er niet minder op geworden. Over de gegeven adviezen valt uiteraard niet te rapporteren. Wel werden twee handreikingen aanvaard, een voor het jaarlijkse evaluatiegesprek met de predikant en een voor het beroepingswerk.

- www.ngk.nl/vac
- [09.03 Besluit Vertrouwens- en Advies Commissie](#)

Zelfstandige preekbevoegdheid

Een commissie boog zich over de preekbevoegdheid voor anderen dan predikanten en theologische studenten en kwam daartoe met voorstellen. Het bleek moeilijk om hier overeenstemming over te bereiken. De voorstellen van de commissie werden verworpen, maar op verzoek van het moderamen boog een ad hoc commissie zich er nog eens over en kwam met een regeling die soberder is dan de eerder voorgestelde regeling en waarin enkele elementen ontbreken die veel discussie hadden opgeroepen. Deze regeling, onderdeel van de hierna volgende regeling voor kerkelijke onderzoeken, werd aanvaard. Praktisch houdt het in: over voorgaan in eigen gemeente wordt geen landelijke uitspraak gedaan; wie ook elders wil voorgaan dient zich tot de regio te wenden, een examen te ondergaan en jaarlijks te evalueren met een begeleider-predikant.

- [09.05 Besluit Preekbevoegdheid](#)
- zie echter [09.07.b Besluit Zelfstandige Preekbevoegdheid](#)

Kerkelijke onderzoeken

De Landelijke Commissie Kerkelijke Onderzoeken (LCKO) kwam met een voorstel voor algehele herziening van de examens voor wie predikant willen worden. Tot op heden worden deze examens afgenomen door de regionale vergaderingen. Het zijn er drie: het onderzoek met het oog op het verlenen van preekbevoegdheid, het beroepbaarstellend onderzoek en het afsluitend onderzoek. De verantwoordelijkheid voor de onderzoeken wordt in de toekomst verdeeld tussen regio, NGP en LCKO. De aangenomen nieuwe regeling is als volgt:

1. De NGP verleent een student preekbevoegdheid na eigen onderzoek en na goedkeuring van de LCKO. Deze bevoegdheid geldt zo lang de studie, inclusief het prioschap, duurt.
2. Wanneer een student, aan het eind van zijn prioschap, beroepbaar gesteld wil worden dan vraagt hij dat aan bij de regio. De regio nodigt de LCKO uit om het onderzoek te komen afnemen en als beide instemmen stelt de regio de student voor twee jaar beroepbaar.
3. Heeft een kandidaat het beroep naar een gemeente aangenomen, dan vraagt die gemeente het afsluitend onderzoek aan bij haar regio. De regionale vergadering doet dit onderzoek zelf en nadat de kandidaat het ondertekeningsformulier voor predikanten heeft ondertekend, bevestigt de regio zijn toelating tot het ambt van dienaar des Woords.

Er zijn aparte regelingen voor zelfstandige preekbevoegdheid en bij beroep op bijzondere gaven. De regeling geldt vanaf 1 november 2015.

- www.ngk.nl/lcko
- [09.07 Besluit Kerkelijke onderzoeken](#)
- [Regeling Kerkelijke onderzoeken](#)

Toekomst toerusting

Een van de mooie ontwikkelingen van de laatste jaren is het ontstaan van verschillende toerustingsactiviteiten met een nieuw elan. Het betreft in de eerste plaats Toerusting 2.0, waarbij de naam van onze toeruster Klaas Quist met ere genoemd mag worden.

Een belangrijk deel van de toerusting in onze kerken ligt bij het NGJ – het jeugdwerk. Dat heeft zijn eigen bestuur en medewerkers en voorziet in een inspirerende toerusting voor het geheel van het jeugdwerk.

Heel actief is ook het Missionair Steunpunt geweest, aanvankelijk bemand door ds Pieter Kleingeld (intussen door Peter Wierenga) en aangestuurd door het Bestuur Nederlands Gereformeerd Steunpunt Zending en Hulpverlening. Het MS zag kans het begrip 'missionair' dichter bij de kerken te brengen, met plaatselijke bezinning op verzoek en niet te vergeten met regelmatige publicaties in Opbouw.

De vierde partner hierbij is de CDC (Centrale Diaconale Conferentie) die met nieuw elan de kerken toerust voor een diaconale taak die mede naar buiten gericht is en die inspeelt op nieuwe ontwikkelingen als diaconaat in crisistijd en met de 'participatiesamenleving' in het verschiet.

In de loop van de LV Zeewolde groeide de overtuiging dat deze verschillende vormen van toerusting, met nog enkele kleinere spelers erbij, er baat bij zouden hebben om bestuurlijk gebundeld te worden en om nog meer samen te werken met partners van onder meer de GKV. Er is veel werk verzet om dit te bereiken. Na voorbereiding door twee kwartiermakers, Thijs van Daalen en Gerrit van der Heijden, werd in november 2015 de kerkelijke instelling Nederlands Gereformeerde Toerusting (NGT) opgericht. Deze NGT heeft per eind 2015 alle taken en verantwoordelijkheden overgenomen van de kerkelijke instellingen:

- Nederlands Gereformeerd Jeugdwerk
- Missionair Steunpunt

de stichting:

- Nederlands Gereformeerd Jeugdwerk

de commissies:

- Centrale Diaconale Commissie
- Website Homoseksualiteit

Ook Toerusting 2.0, dat tijdelijk is ondergebracht bij de Nederlands Gereformeerde Predikantenopleiding, wordt uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de Nederlands Gereformeerde Toerusting.

Het nieuwe bestuur, onder leiding van ds Auke Siebenga, ging voortvarend aan de slag en schreef een meerjarenplan 2016-2018 onder de titel "Impulsen voor onderweg". Zoals preses Willem Smouter opmerkte: het is zowel een visionair als een praktisch plan en we zien met belangstelling uit naar de manier waarop de nieuwe samenwerking zal functioneren.

- www.ngk.nl/toerusting
- [09.09 Besluit SIGT-Toerusting](#)

10 Interkerkelijk

Binnenlandse contacten

In de rapportage van de Commissie voor contact en samenspreking met andere kerken (CCS) en de bespreking daarvan op de vergadering stond de relatie met de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt centraal. Decennialang was die relatie negatief, maar de laatste jaren zijn er zowel landelijk als plaatselijk veel positieve ontwikkelingen. De commissie meldde een sterke groei in plaatselijke samenwerkings- en eenheidsgesprekken, uitmondend in kanselruil, gezamenlijke diensten en gemeenschappelijk Avondmaal. Ook op landelijk vlak is er groeiende overeenstemming tussen beide kerken, bijv. in de visie op de omgang met Gods Woord. De commissie legde een gezamenlijke verklaring met de GKv-deputaten over hermeneutische uitgangspunten op tafel met als conclusie dat we elkaar vertrouwen kunnen schenken in onze omgang met de Schrift en dat we die bij elkaar veilig weten. De vergadering volgde in grote meerderheid een voorstel van de regio Amsterdam-Alkmaar om uit te spreken dat alle principiële bezwaren tegen hereniging van GKv en NGK zijn weggenomen en om de GKv-synode uit te nodigen om samen met de NGK op 31 oktober 2016 te verklaren dat beide kerken zich in staat van hereniging bevinden.

Behalve de contacten met de CGK is verder meldenswaard dat in de verslagperiode gesprekken, samen met CGK, GKv en de Voortgezette Gereformeerde Kerken in Nederland, met de PKN op gang kwamen op initiatief van PKN-scriba dr. Arjan Plaisier.

- www.ngk.nl/ccs
- [10.01 Besluit binnenlandse relaties](#)

Buitenlandse contacten

In de afgelopen decennia zijn er contacten gegroeid tussen de NGK en kerken in Frankrijk, Hongarije, Canada en de Verenigde Staten, Australië, Japan en Korea. Tot nog toe was het behartigen van die contacten het werk van de sectie buitenland van de Commissie voor contact en samenspreking met andere kerken, maar deze sectie gaat voortaan als een zelfstandige commissie verder. Op die manier hoopt men beter inhoud te kunnen geven aan het contact met de buitenlandse kerken. Een bijzondere en al heel oude band is er met de Vrije Kerken van Oost-Soemba, Indonesië. Dat contact loopt vooral via de Vereniging Steun Oost Soemba. De vergadering stimuleerde de Soembanese kerken om de mogelijkheden van samenwerking met de Gereja-gereja Reformasi (verbonden met de GKv), te onderzoeken. Bijzonder daarbij is dat die laatste kerken in de omgang met de Soembanese cultuur wat ruimer zijn dan de kerken waarmee de NGK contact hebben.

- www.ngk.nl/ccs
- [10.02 Besluit CCS Buitenland](#)

11 Kerk en overheid

De Commissie voor Contact met de Hoge Overheid onderhoudt, meestal samen met vertegenwoordigers van andere kerken, het contact met de overheid: met de rijksoverheid wel te verstaan, niet met de lagere overheden. Vandaar de verwijzing naar de 'hoge overheid' in de commissienaam. Daarbij ging het de afgelopen jaren behalve over de geestelijke verzorging in gevangenissen, de krijgsmacht en de gezondheidszorg, vooral over de verscherpte eisen die de overheid aan de kerken stelt in verband met hun ANBI-status, waardoor giften aan kerken fiscaal aftrekbaar zijn. Daartoe behoort een beleidsplan dat de Landelijke Vergadering ten behoeve van alle plaatselijke gemeenten vaststelde, en dat de identiteit, structuur, rechtsvorm, organisatie en het financieel beleid van de kerken schetst. De verwachting is overigens dat die ANBI-eisen de komende tijd verder worden aangescherpt.

- www.ngk.nl/ccho
- www.ngk.nl/anbi
- [11.01 Besluit Contact Hoge Overheid](#)

12 Financiën

Steunbehoevende kerken

Sommige gemeenten kunnen, bijvoorbeeld omdat ze klein zijn, financieel niet rondkomen. Ze kunnen dan aankloppen bij de landelijke Commissie Steunbehoevende Kerken, die zo'n gemeente onder voorwaarden een paar jaar kan ondersteunen met geld dat is opgebracht door alle kerken samen: een vorm van omzien naar elkaar binnen het kerkverband. In de afgelopen jaren heeft een commissie gestudeerd op de vraag of die financiële solidariteit anders geregeld moet worden, met als eindconclusie dat het in grote trekken kan blijven zoals het is. Daar was de vergadering het mee eens. Er is jaarlijks maximaal € 140.000 voor beschikbaar, wat betekent dat elke gemeente € 4 per lid betaalt voor deze hulp aan andere gemeenten. Ook kerken die een nieuwe (missionaire) gemeente stichten met alle extra kosten van dien, kunnen bij de landelijke commissie aankloppen.

- www.ngk.nl/steunbehoevend
- [12.02 Besluit CSK-CFS](#)

Steunbehoevende studenten theologie

De kerken ondersteunen ook kerkleden die theologie studeren om predikant in de NGK te worden, maar daarvoor financiële middelen te kort komen. Vaker dan vroeger betreft dat mensen die pas op latere leeftijd naast hun baan de predikantsopleiding gaan volgen. De ondersteuning heeft de vorm van een lening, die later in principe wordt terugbetaald. De commissie die daarover gaat, rapporteerde dat het de afgelopen jaren om gemiddeld twee studenten per jaar ging en verwacht dat er ook na de invoering van het leenstelsel voor studenten behoefte blijft aan een eigen kerkelijke regeling.

- www.ngk.nl/steunbehoevend
- [12.03 Besluit Steun Studenten Theologie](#)

Financiële commissie

De kerken kennen een Financiële Commissie die toeziet op het financiële reilen en zeilen van het kerkverband, regelmatig de boeken van de landelijke commissies en instellingen controleert en daarover rapporteert aan de Landelijke Vergadering. Jaarlijks bekijkt de commissie ook, of de hoogte van afdracht van de gemeenten aan het kerkverband moet worden aangepast. Voor 2015 gaat de bijdrage per lid omlaag: voor gemeenten met een predikant van van € 26,44 naar € 25,04

en voor vacante gemeenten van € 38,44 naar € 25,04. Dat is het saldo van een aantal plussen en minnen: er gaat meer geld naar o.a. het jeugdwerk en het dovenpastoraat, terwijl de verplichte diaconale afdracht aan de STAGG met het opnemen van deze hulpverleningsinstelling in de LelieZorgGroep is beëindigd. Het opheffen van de Stichting Emeritaatsvoorziening zorgt voor een extra verlaging van de jaarlijkse afdracht voor kerken zonder predikant. Per saldo betalen we alleen de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor predikanten nog gezamenlijk. De daling kon niet voortgezet worden: over het jaar 2016 is de afdracht € 27,18, inclusief extra gelden voor integratie van toerusting en voor de oprichtingskosten van de GTU.

- www.ngk.nl/financieel
- [12.05 Besluit Financiële Commissie](#)

Voor de Landelijke Vergadering,
W. Smouter, preses
B. Versteeg, scriba